
Kurukshetra Mahatmyam

—
—
ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ
—
—

Document Information

Text title : Kurukshetra Mahatmyam

File name : kurukShetramahAtmyam.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | bhargAkhyah panchamAMshaH | adhyAyaH 32|| -

Latest update : June 18, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 18, 2023

sanskritdocuments.org

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ

(ಶಿವಗೌರೀಸಂವಾದೇ)

ದೇವೀ -

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಂ ಗತಾ ಗಂಗಾ ಉತ್ಕೃಷ್ಟೇತಿ ತ್ವಯೋದಿತಂ .
ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ವದ ಸರ್ವಸುರೋತ್ತಮ .. 1..

ಸೂತಃ -

ಇತ್ಥಂ ದೇವ್ಯಾ ಮಹಾದೇವಃ ಪೃಷ್ಟೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ .
ಶ್ರೃಣು ದೇವಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮಹಿಮಾಂ ಮತ್ಕೃಪಾಬಲಾತ್ .. 2..
ಕುರುಸಂವರಣೋ ನಾಮ ರಾಜಾಽಭೂತ್ ಸೋಮವಂಶಜಃ .
ಸ ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮೇಧಾವೀ ವನೇಽಸ್ಮಿನ್ ಪಾವನೇ ಮಮ .. 3..
ನಾನಾದ್ರುಮಶತೋಪೇತಂ ಫಲಪುಷ್ಪವಿರಾಜಿತಂ .
ಆಶ್ರಮಂ ತಂ ದ್ವಿಜೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಪ್ರಶಾಂತಂ ಹರಿಮೇಧಸಃ .. 4..
ಪ್ರಶಾಂತವೈರೈರ್ಮುನಿಭಿರ್ಮೃಗೈರನ್ಯೋನ್ಯವತ್ಸಲೈಃ .
ತದ್ವನಂ ಸ ನೃಪೋ ಗತ್ವಾ ದದರ್ಶ ಹರಿಮೇಧಸಃ .. 5..
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುನಿವರಂ ರಾಜಾ ಪ್ರಣತಃ ಪಾದಯೋಸ್ತದಾ .
ನಿಷಸಾದ ತದುದ್ದಿಷ್ಟೇ ವಿಷ್ವರೇ ನೃಪಸತ್ತಮಃ .. 6..
ತಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ರಾಜಾನಂ ಹರಿಮೇಧಾ ಮುನಿಸ್ತದಾ .
ಪ್ರಾಹ ತಂ ವಿನಯೋಪೇತಂ ರಾಜಾನಂ ಪ್ರಾಂಜಲಿಂ ಸ್ಥಿತಂ .. 7..
ಸೋಮಾನ್ವಯಸುಧಾಸಿಂಧೋಶ್ಚಂದ್ರಸ್ತ್ವಮಸಿ ಪಾರ್ಥಿವ .
ಏಕಾಕೀ ವಿಪಿನೇ ಘೋರೇ ಕಥಂ ಮಾಂ ಸಮುಪಾಗತಃ .. 8..
ಸ್ವಸೈನ್ಯವರ್ಜಿತೋ ರಾಜಾ ಗಜವಾಜಿಸಮಾಕುಲಃ .
ತದಾ ಮುನಿಂ ಸ ವಿನಯಾತ್ಪ್ರಾಹ ರಾಜಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ .. 9..

ರಾಜಾ -

ಮೃಗಯಾವ್ಯಪದೇಶೇನ ಭವಂತಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಾಗತಃ .
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಂ ಮುನಿಶಾರ್ದೂಲ ಧನ್ಯೋಽಸ್ಮ್ಯದ್ಯ ಕೃಪಾಂ ಕುರು .. 10..
ನಿವಾಸೋ ಮಮ ಧನ್ಯೋ ಹಿ ದೇಶಃ ಕಶ್ಚಿದ್ವಿಧೀಯತಾಂ .

ಪಶವ್ಯಶ್ಚ ಸದೋಷಧ್ಯಃ ಪ್ರಭೂತಸಲಿಲೋ ಮಹಾನ್ .. 11..

ಮಾನ್ಯಸ್ತ್ವಂ ಮುನಿಶಾದೂರ್ಲ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದಿವ್ಯೇನ ಚಕ್ಷುಷಾ .

ಇತ್ಥಂ ಸಂವರಣಪ್ರೋಕ್ತಂ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತದಾ ಋಷಿಃ .. 12..

ರಾಜಾನಂ ಸ ತದಾ ಪ್ರಾಹ ವಿನಯಾನತಕಂಧರಂ .

ಮುನಿಃ -

ಶ್ಶೃಣು ವೃತ್ತಂ ಪುರಾಶ್ಚರ್ಯಂ ರಾಜನ್ಮತ್ತಃ ಪ್ರವರ್ತಿತಂ .

ತಪ್ತವಾನಸ್ಮಿ ಸುಮಹತ್ತಪೋ ದೀರ್ಘಂ ಪುರಾ ನೃಪ .. 13..

ಏತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ವಿಪಿನೇ ಸದಾ ಮುನಿಜನಾವೃತೇ .

ಭಸ್ಮೋದ್ಗೂಲಿತಸರ್ವಾಂಗೋ ರುದ್ರಸೂಕ್ತಜಪಾದರಃ .. 14..

ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಾಭರಣೋ ರುದ್ರಲಿಂಗಾರ್ಚಕಃ ಸದಾ .

ಪಂಚಾಕ್ಷರಪರೋ ನಿತ್ಯಂ ನಿವಸಾಮಿ ಋತೂನ್ಮಹೂನ್ .. 15..

ಪಂಚಾಗ್ನಿಮಧ್ಯನಿರತಃ ಪಂಚಾಸ್ಯಧ್ಯಾನತತ್ಪರಃ .

ತಪೋಯುಕ್ತಂ ಸದಾ ಮಾಂ ಹಿ ವೇದವೇದ್ಯೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ .. 16..

ಪ್ರಾದುರಾಸೀದ್ವೃಷಾರೂಢಃ ಸಾಂಬಿಕಶ್ಚ ತ್ರಿಲೋಚನಃ .

ಗಣವೃಂದೈಃ ಪರಿವೃತೋ ನಾನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಃ .. 17..

ಪ್ರಣಮ್ಯ ತತ್ಪದದ್ವಂದ್ವಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತಮಹಮಸ್ತುವಂ ..

—

ಹರಿಮೇಧಾಃ -

ಶಂಭೋ ಮತ್ತೇಭಕುಂಭಸ್ಥಗಿತ ಮಹಾವೃತ್ತರಂಭಾಭಾಣ

ದಗ್ಧಾಪಸ್ಕಾರ ಶಿಕ್ಷಾಕ್ಷಪಿತಕಲುಷಪಾದಾಕ್ಷಪಾದಾದಿವಂದ್ಯ .

ದ್ವಂದ್ವಾತೀತಾವ್ಯಯೇಶ ಶ್ರುತಿಶಿಖರಗತಾಕಾಶಕೋಶಾಶ್ರಯೇಶ

ಧೀರಾ ಧೃತ್ಯಾ . . . ಕರಾಗ್ರತೋಲನಮಿಷಾದಾದೋಲಿತಸ್ತೇ ಗಿರಿಃ .. 18..

ಭೀತಾಂ ಬಾಹುತಲೇನ ಕಂಠಮಿಲನಾಜ್ಜಾತಕುಧಂ ತ್ವಾಂ ಶಿವಂ .

ತ್ವತ್ಪಾದಾಗ್ರನಿಘರ್ಷನಿಮ್ಮಗಿರಿರಾಣ್ಮಲಸ್ಥಿತೈಃ ಸ್ವೈಃ ಕರೈಃ .

ದೇವಂ ಸ್ತೌತಿ ತದಾರ್ತನಾದವಿವಶೋ ವೇದೈಸ್ತದಾ ರಾವಣಃ .. 19..

ಸಂರಾಜಂ ತ್ವಾಮಧ್ವರಾಣಾಂ ಮಹೇಶಂ ಹೋತಾರಂ ತ್ವಾ ಸತ್ಯಜಯಂ

ರೋದಸ್ಯೋಃ .

ವಿಭ್ರಾಜಂ ತ್ವಾಂ ದೇವಮೀಶಾನತೋಽಸ್ಮಿ ತಾಮ್ರಂ ಶಂಭುಂ ವಿಶ್ವಮೀಶಾನಮಾದ್ಯಂ

.. 20..

—

ಇತಿ ಮತ್ಸೋತ್ರಜಾತೇನ ತುಷ್ಠಃ ಕಷ್ಟಹರಃ ಶಿವಃ .

ಪ್ರಾಹ ಮಾಂ ಪ್ರಣತೋ ದೇವೋ ನೀಲಕಂಠೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ .. 21..

ಈಶ್ವರಃ -

ಶ್ರೃಣು ವಿಪ್ರಾನಯಾ ಸ್ತುತ್ಯಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ತುಷ್ಟೋಽಸ್ಮಿ ಸಾಂಪ್ರತಂ .

ಲಿಂಗೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸಂವಸಾಮ್ಯದ್ಯ ತ್ವಯಾ ಬಿಲ್ವಾದಿಪೂಜಿತೇ .. 22..

ಕುರುಜಾಂಗಲಮೇತಚ್ಚ ಪುಣ್ಯಂ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ .

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇಶ್ವರಶ್ಚಾಹಂ ಲಿಂಗೇ ನಿತ್ಯಂ ವಸಾಮ್ಯಹಂ .. 23..

ಗಂಗಾಪಿ ಪರಿತೋ ದೇವ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಸಂಪ್ಲಾವಯಿಷ್ಯತಿ .

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಕೃತಂ ಪುಣ್ಯಂ ಮಹಚ್ಛೈವ ಭವಿಷ್ಯತಿ .. 24..

ಸೋಮವಂಶೇ ಕುರುರ್ನಾಮ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನೃಪಾತ್ಮಜಃ .

ಸ ಯದಾ ತ್ವಾಂ ಸಮಾಗತ್ಯ ಪರಿಪೃಚ್ಛತ್ಯನಾಮಯಂ .. 25..

ತಸ್ಮೈ ಮದುಕ್ತಿಸರ್ವಸ್ವಂ ಬ್ರೂಹಿ ತ್ವಂ ವದತಾಂ ವರ .

ಸ ಚಾತ್ರ ನಗರಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ರಾಜಾ ವಿಸ್ತಾರಯಿಷ್ಯತಿ .. 26..

ಪ್ರಾಕಾರಪರಿಖೋಪೇತಂ ನಾನಾಸೌಧವಿರಾಜಿತಂ .

ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಯಂತ್ರಶೋಭಾಢ್ಯಂ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಜನಾಶ್ರಯಂ .. 27..

ವಿಪಣಾಪಣಸಂಧಾನಚತ್ವರಂ ವನಶೋಭಿತಂ .

ಮಮ ಲಿಂಗಾಲಯಂ ಪುಣ್ಯಂ ಸಪ್ರಕಾರಂ ಸಗೋಪುರಂ .. 28..

ನಾನಾಮಂಟಪಶೋಭಾಢ್ಯಂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇಶ್ವರಸ್ಯ ಮೇ .

ನಾನಾವಾಹನಶೋಭಾಢ್ಯಂ ಮಹಾರಥವೈರೈಯುತಂ .. 29..

ಕಾರಯಿಷ್ಯತಿ ಭೂಪಾಲಸ್ತತ್ರ ಕಾಲಃ ಪ್ರತೀಕ್ಷ್ಯತಾಂ .

ಮುನಿಃ -

ಕಾಲಪ್ರತೀಕ್ಷಾ ಹಿ ಮಯಾ ಶಿವಾಜ್ಞಾಪರಿಪಾಲಕಃ .

ನಿವಸಾಮಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ಕ್ಷೇತ್ರೇಽಸ್ಮಿನ್ನುರುಜಾಂಗಲೇ .. 30..

ಲಿಂಗಮೇತನ್ಮಹೇಶಸ್ಯ ಭೂರಿಬಿಲ್ವೈಃ ಸಮರ್ಚಯನ್ .

ಮುನಿಭಿಃ ಶಾಂಭವೈರೇಭಿರ್ಭವನ್ಮಾರ್ಗಪ್ರತೀಕ್ಷಕಃ .. 31..

ಲಿಂಗಂ ಮಂಗಲದಂ ಪ್ರಪಶ್ಯ ವಸುಧಾಧೀಶಾದ್ಯ ಕಷ್ಟಾಪಹಂ

ದೃಷ್ಟಂ ಜನ್ಮಜರಾದಿರೋಗಜನಿತಾಮೃತ್ಯಾದಿ (?) ದುಃಖೋತ್ಕರಂ .

ಹಂತ್ಯೇವಾಪದಮುತ್ತಮಂ ಶಿವಜನೈಃ ಸಂಪೂಜಿತಂ ಕಷ್ಟಹೃತ್

ತುಷ್ಟಸ್ತ್ವಯ್ಯಖಿಲಾಘಹಾರಕಹರೋತ್ಕೃಷ್ಟಾಂ ವಿಮುಕ್ತಿಂ ತ್ವಯಿ .. 32..

ದಾಸ್ಯತ್ಯೇವ ಸದಾ ಹಿ ಭಾಗ್ಯಮತುಲಂ ಜುಷ್ಟಂ ಸ ವೈ ಶಂಕರಃ .

ಇತಃ ಪರಂ ಭವಾನ್ ರಾಜಾ ಕಾರ್ಯಸ್ಯಾಸ್ಯ ಪರಾಯಣಂ .. 33..

ಇತ್ಥಂ ಮುನಿವಚೋವೀಚೀಜಾತಾನಂದಕುತೂಹಲಃ .

ಕುರುಸ್ತಮಾಹ ವಿನಯಾದ್ಧರಿಮೇಧಂ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಂ .. 34..

ರಾಜಾ -

ಕಥಂ ಜಾಂಗಲಮೇತದ್ಧಿ ಮಮ ವಾಸಾಯ ಕಲ್ಪತೇ .

ನಾನಾಮೃಗಗಣಾರ್ಕೀಣಂ ನಾನಾಶಾರ್ದೂಲಸೇವಿತಂ .. 35..

ಸುರಮ್ಯಂ ಚತ್ವರೋಪೇತಂ ನಗರಂ ಮುನಿಸತ್ತಮ .

ಕಥಮೇತದ್ಭವೇದ್ಭದ್ರಮುಪಾಯಶ್ಚಾತ್ರ ಕಥ್ಯತಾಂ .. 36..

ಸ ಮುನಿಸ್ತಂ ಕುರುಂ ಪ್ರಾಹ ದೇವವಾಕ್ಯಂ ಮುನಿಸ್ತದಾ .

ಮುನಿಃ -

ತಪಸಾ ಸಾಧಯೇತ್ ಸರ್ವಂ ಶಿವಾದ್ಧೇವೋತ್ತಮೋತ್ತಮಾತ್ .

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತಂ ನೃಪಂ ವಿಪ್ರೋ ದೀಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ವಿಧಾನತಃ .. 37..

ಪ್ರಾಹ ಪಂಚಾಕ್ಷರಂ ಮಂತ್ರಂ ರಾಜಾನಂ ಭಸ್ಮಭೂಷಣಂ .

ಜಜಾಪ ಶತರುದ್ರೀಯಂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇಶಮರ್ಚಯನ್ .. 38..

ಬಿಲ್ವಪತ್ಯೈಸ್ತಥಾ ಪುಣ್ಯೈರ್ಧೂಪೈರ್ದೀಪೈರ್ಮನೋಹರೈಃ .

ನೈವೇದ್ಯೈಃ ಪಾಯಸಾಪೂಪೈಃ ಸದನ್ನೈಃ ಕಲ್ಪಯನ್ಮೃಪಃ .. 39..

ತನ್ನೈವೇದ್ಯೈಃ ಶಾಂಭವಾನಾಂ ಭೋಜನಾನಿ ತದಾ ವ್ಯಧಾತ್ .

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಮಸ್ಕಾರೈಃ ಸ್ತೋತ್ರೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರಪಿ .. 40..

ಪ್ರಣಮ್ಯ ದೇವಂ ತುಷ್ಟಾವ ಸ ನೃಪೋ ಮುನಿನಾ ಸಹ .

ಸ್ತುತಿನುತವಿಬುಧಾದ್ಯಪಾದಪಾದಂ ದಮಿತಾನೇಕಸುರದ್ರುಹೋರುಪಾದಂ .

ಯಮಿಮಾನಸಪದ್ಮಲೀಲಪಾದಂ ಭಜ ಕಾಲಾನಲಭೀತಿದೋಗ್ರಪಾದಂ .. 41..

ವಿಷಮಾಕ್ಷಮಲುಕ್ಷ(?)ಬದ್ಧಿವೀಕ್ಷಂ ವಿಧಿವಿಷ್ಟ್ವಾ ದ್ಯಮರಾದಿವೃಂದವೀಕ್ಷಂ .

ರಣದಕ್ಷಂ ಜಗತೋಽಖಿಲೈಕಭಕ್ಷಂ ಭಜ ದಕ್ಷಾಧ್ವರನಾಶನೇ ಸುದಕ್ಷಂ .. 42..

ವೀಕ್ಷಾಶಿಕ್ಷಿತಮನ್ಮಥಂ ಸುರಗಣಾಧ್ಯಕ್ಷಂ ಮಹೋಕ್ಷಾಂಗಗಂ .

ಕುಕ್ಷಿಸ್ಥಾಖಿಲಲೋಕಜಾಲಮುಮಯಾ ಧ್ಯಾಯೇನ್ಮೃಗಾಕ್ಷಿಕ್ಷಯಂ .. 43..

ಸೂತಃ -

ಇತ್ಥಂ ಸ ರಾಜಾ ವಿವಿಧಸ್ತುತಿಭಿಃ ಸರ್ಪರ್ಯಾ ಪೂಜ್ಯ ಮಹೇಶಲಿಂಗಂ .

ಸ್ತುತವನ್ಮನೀನಾಂ ಪುರತೋ ದದರ್ಶ ಗೌರ್ಯಾ ವೃಷಸ್ಕಂಧಗತಂ ತದಾ ಮಾಂ .. 44..

.. ಇತಿ ಶಿವರಹಸ್ಯಾಂತರ್ಗತೇ ಶಿವಗೌರೀಸಂವಾದೇ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮಹಾತ್ಮ್ಯಂ ..

- .. ಶ್ರೀಶಿವರಹಸ್ಯಂ . ಭರ್ಗಾಖ್ಯಃ ಪಂಚಮಾಂಶಃ . ಅಧ್ಯಾಯಃ 32.. -

- .. shrIshivarahasyam . bhargAkhyah panchamAMshaH . adhyAyaH 32.. -

Notes:

Shiva appears to Muni Harimedhas who is worshipping in the dense forest near the southern course of Ganga, and tells him that King Kurusamvarana will come through whom a temple will be built at that place that would come to be known as Kurukshetra. Shiva mentions that He will reside in Kurukshetra Shiva Kshetra as Kurukshetreshwara, and explains the merit of His worship in the kshetra. King Kurusamvarana arrives in the Kuru Forest and meets Muni Harimedhas, and worships the Shiva Linga as directed by him.

The shloka numbers have been maintained per the source text.

Proofread by Ruma Dewan

Kurukshetra Mahatmyam

pdf was typeset on June 18, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

